

Plenaire behandeling wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de huurtoeslag (uitvoeringstechnische wijzigingen) (31446).

De heer **Jansen** (SP):

Mevrouw de voorzitter. Regels vereenvoudigen voor huurders is een loffelijk streven. Als de uitvoeringskosten voor de overheid hierdoor ook nog eens lager uitvallen, sla je twee vliegen in een klap. Het wordt echter minder plezierig als sommige huurders de prijs moeten betalen voor een vereenvoudigingoperatie die vooral tot doel heeft om de taakstellingen voor personeelsreductie te behalen. Dit is "mooispraak" voor bezuinigen.

Een deel van de bijna een miljoen huishoudens die huurtoeslag ontvangen, betaalt de prijs van dit wetsvoorstel. Tweederde van hen verdient een minimumloon of minder. Voor de SP-fractie is het onaanvaardbaar als deze groep moet inleveren voor de oplossing van de problemen van de Belastingdienst, want laten wij eerlijk zijn, dat is toch de reden waarom wij hier staan.

Door de invoering van een forfaitair bedrag voor servicekosten, dat is een fictief vast bedrag, gaat 50% van de huurtoeslagontvangers erop achteruit. Voor bijna 12.000 huishoudens is dit maar liefst €15 of meer per maand. Dit zijn veelal bejaarden of gehandicapten, want zij wonen in huizen met relatief hoge servicekosten.

De invoering van zo'n forfaitair bedrag zou nog acceptabel zijn als vrijwel iedereen erop vooruitgaat, maar dat is dus niet zo. Waarom gebruikt de minister de efficiencywinst van het wetsvoorstel niet om het forfaitaire bedrag te verhogen?

Het is positief dat dit wetsvoorstel de jaarlijkse indexering van het forfaitaire bedrag voor de servicekosten regelt, maar dit gebeurt helaas niet met terugwerkende kracht terwijl de vier huidige bedragen voor de servicekosten sinds de invoering van de euro in 2002 merkwaardig genoeg nooit meer zijn aangepast. Om die reden heb ik een amendement op stuk nr. 11 ingediend om dit smetje weg te werken. In het amendement zijn de forfaitaire bedragen voor de 65min- en 65plus-huishoudens vermeerderd met het prijsindexcijfer sinds 2002. De kosten van het amendement kunnen worden gedekt uit de efficiencyvoordelen die samenhangen met het wetsvoorstel. Kan de minister overigens toelichten wat het effect van het amendement is op het aantal huurders dat erop achteruitgaat door de nieuwe forfaitaire regeling voor servicekosten?

De Woonbond en Aedes wijzen terecht op het feit dat de servicekosten sinds 2000 veel harder stijgen dan de inflatie. De minister schrijft in de *nota naar aanleiding van het verslag* dat het monitoren van de gemiddelde stijging van de servicekosten te duur is. Ik wijs de minister erop dat de stijging van de servicekosten prima kan worden gevolgd aan de hand van bijvoorbeeld de jaarlijkse branche-informatie van Aedes, maar ook het Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting beschikt al over de basisgegevens om de kostenstijging betrouwbaar te kunnen inschatten. Het argument van de minister is naar mijn mening dan ook niet erg sterk. Ik nodig hem uit om gebruik te maken van deze twee suggesties.

Daarmee kom ik op een principieel punt, namelijk het subsidiëren van ruimten die niet bestemd zijn voor het wonen, te weten garages en bedrijfsruimten. In de huidige wet worden bij huurwoningen die beschikken over een garage of bedrijfsruimte vaste bedragen afgetrokken van de huur. Voor het subsidiëren van een garage of bedrijfsruimte is de huurtoeslag immers niet bedoeld, dat vindt de SP ook. In het wetsvoorstel wordt deze regel afgeschaft en dat is principieel niet juist. De redenering van de minister dat het slechts gaat om 7000 huishoudens, doet dus niet erg ter zake.

Er is nog een argument waarom het afschaffen heel onverstandig kan uitpakken. Het zet de deur open voor strategisch gedrag van woningcorporaties en gemeenten. In het kader van de stedelijke verdichting willen gemeenten en corporaties graag meer gebouwde parkeervoorzieningen realiseren. Dat is op zich prima, maar bewoners zijn lang niet altijd geïnteresseerd in een verplichte parkeerplaats in een garage van €50 per maand. Zeker voor huurders is €50 per maand hartstikke veel. Normaal zou je zeggen: verhuur die garageplekken los. Alleen de mensen die het geld ervoor over hebben, huren dan een plaats. Bovendien heeft het als voordeel dat huurders zonder auto niet gedwongen zijn om een parkeerplaats mee te huren. Corporaties zijn echter bang dat zij dan met parkeerplekken blijven zitten, dus kiezen zij steeds vaker voor koppilverhuur. Dit wetsvoorstel kan daarbij als smeerolie dienen. Mensen met huurtoeslag kunnen immers toch subsidie krijgen voor een parkeerplaats. Hetzelfde geldt, in mindere mate, voor gekoppelde bedrijfsruimten. De efficiencywinst die samenhangt met het wetsvoorstel zal op deze manier als sneeuw voor de zon verdwijnen. Om deze reden heb ik het amendement op stuk nr. 13 ingediend.

Ik heb nog een vraag naar aanleiding van het antwoord op onze suggestie om de bestaande huurcontracten voor woningen, garages en bedrijfsruimten te splitsen. De minister zegt dat dit niet altijd kan, omdat deze ruimten soms bouwkundig één geheel vormen. Daar heeft hij gelijk in, maar is hij het met mij eens dat de contracten in ieder geval gesplitst zouden moeten worden in gevallen waarin die bouwkundige samenhang ontbreekt?

Mijn volgende punt betreft het schrappen van de kan-bepaling. Zelfs op dat punt wint de bezuinigingsdrift het van de belangen van de huurtoeslagontvangers. Wat de SP-fractie betreft blijft de bepaling gewoon in de wet staan en gelukkig wil ook een aantal andere fracties dat. De heren Depla en Van Bochove hebben samen met mij het amendement ingediend, dat mijns inziens voldoende is toegelicht.

Dit wetsvoorstel is bedoeld om dor hout, bureaucratie, in de wet te kappen. De SP-fractie blijft het echter merkwaardig vinden dat de grootste bos dor hout niet gekapt wordt. Die wordt gevormd door de verschillende peildata voor de huurtoeslag en de huurverhoging, respectievelijk 1 januari en 1 juli. De heer Van Bochove had het er ook al over. Het verschuiven van de datum van huurverhoging naar 1 januari scheelt een miljoen mutaties in huurtoeslag per jaar. Het scheelt ook een heleboel fouten die ontstaan door de verschillende peildata. De minister schrikt daarvoor terug omdat de verhuurders en de Nederlandse Woonbond tegensputeren, maar de argumenten die deze partijen naar voren gebracht hebben, zijn niet erg sterk. De verhuurders zijn bang voor

het administratieve spitsuur dat ontstaat als eind december de jaarafsluiting eruit moet en de huurverhogingen verwerkt moeten worden. Dat lijkt mij alleen in het overgangsjaar een echte extra belasting. De Nederlandse Woonbond is bang dat huurdersorganisaties straks in vakantietijd advies moeten gaan geven over huurverhogingen. Dat lijkt mij eenvoudig op te lossen door hierover regionaal, afhankelijk van de schoolvakantie, afspraken te maken tussen huurders en verhuurders. Deze maatregel kan structureel meer dan 10 mln. opleveren, geld dat de SP graag zou inzetten voor verbetering van de huurtoeslag. Kan de minister toezeggen dat hij zich met kracht blijft inzetten voor de peildatumverschuiving? Ik overweeg om hier in tweede termijn een motie over in te dienen.

Wij vinden regels vereenvoudigen prima, maar wij vinden het een slechte zaak om huurtoeslagontvangers hiervoor de prijs te laten betalen. Het aandeel huurders dat er met de nieuwe regeling door de forfaitaire bedragen op achteruitgaat, moet drastisch omlaag, hetzij door amendering, hetzij door alternatieve voorstellen van de minister. Ik wacht zijn beantwoording dan ook met belangstelling af.

De heer **Depla** (PvdA):

De heer Jansen zegt aan het eind van zijn betoog weer dat het prima is dat er vereenvoudigd wordt. Is het echter niet juist in het belang van huurtoeslagontvangers dat er vereenvoudigd wordt? Elke euro die verkeerd terecht komt is toch juist een ondermijning van het draagvlak? De heer Jansen zit eigenlijk een beetje aan de andere kant. Kan hij toelichten waarom hij daarvoor kiest?

De heer **Jansen** (SP):

Je moet onderscheid maken tussen bureaucratie en misbruik. Ook met simpele regels kan er nog steeds misbruik zijn en die moet bestreden worden. Daarover zijn wij het volgens mij allemaal eens. Je moet onnodige bureaucratie beperken, maar ik vrees dat wij van noodzakelijke bureaucratie nooit zullen afkomen.

Het is toch een regeling van de verdelende rechtvaardigheid. Dan meen ik dat vaak enige subtiliteit noodzakelijk is om het op een goede manier te doen. Als de kwestie van de garages van daarnet bijvoorbeeld, straks betekent dat een hele hoop corporaties denken extra garages met koppelverhuur indirect te kunnen laten subsidiëren door het ministerie voor WWI, dan vindt de SP-fractie dat toch geen goede zaak. Dan stel ik maar een extra vraagje om dat uit te sluiten.

De heer **Depla** (PvdA):

Dan zijn wij het gelukkig wel weer met elkaar eens, want dan gaat het erom dat het in eerste instantie op zichzelf van belang is dat het wordt vereenvoudigd. Dan is de kans op misbruik en fouten namelijk kleiner. U heeft alleen nog enkele bezwaren tegen sommige voorstellen die u niet wilt, maar dat is iets anders dan de insteek waar u mee begon. U zei: het is eigenlijk een soort dereguleringsoperatie in het belang van de

overheid. Volgens mij is het echter een dereguleringsoperatie in het belang van de huurtoeslagontvangers.

De heer **Jansen** (SP):

Dat hangt af van de vraag waar het geld terechtkomt. Als het geld van deze operatie integraal werd teruggesluisd, dan zou het probleem van de hoogte van die forfaitaire bedragen, waar wij ons nu druk over maken, eigenlijk al zijn opgelost. Dan waren die forfaitaire bedragen namelijk gewoon omhooggegaan. Voor de rest klinkt inderdaad enige teleurstelling door in mijn stem, omdat de suggestie die de SP twee jaar geleden al heeft gedaan vanwege tamelijk slappe argumenten van huurders en verhuurders zo gemakkelijk van tafel is gegaan. Die suggestie was om de peildatum te verschuiven naar 1 januari, wat echt veel geld oplevert, meer dan alle andere voorstellen bij elkaar. Dus ik reken er echt op dat de minister op dit punt alsnog een nieuwe poging gaat doen die om het erdoor te krijgen.